

Sperwer broedde vorig jaar in Vinkenduin.

Broedvogelinventarisatie 1983 Leyduin, Vinkenduin, Oud-Woestduin.

Door een enthousiaste groep IVN-ers zijn vorig jaar onder leiding van ons bestuurslid Pieter Dhont de landgoederen Leyduin, Vinkenduin en Oud-Woestduin geïnventariseerd. Van 47 soorten werd het broeden met zekerheid en van 9 soorten waarschijnlijk vastgesteld. Onder de zekere soorten bevonden zich Sperwer en Wielewaal. Het was sinds het begin van de tellingen in 1974 de eerste maal dat de Sperwer hier (in het Vinkenduin) werd aangetroffen.

De geïnventariseerde landgoederen vormen een aaneengesloten gebied gelegen tussen de Vogelenzangseweg aan de westzijde en de spoorlijn Haarlem-Leiden aan de oostzijde, het Koekoeksduin aan de noordkant en geestgronden ten N.W. van Bennebroek aan de zuidkant. Zij liggen op een oude strandwal. De hoogte varieert van 0 tot 12,5 met er boven ANP. Leyduin en Vinkenduin zijn vrijwel geheel bebost, afgezien van een smalle strook weilanden aan de oostzijde. Een deel van de bomen werd al aan het eind van de vorige eeuw aangeplant. Het gaat hier om gevarieerde parkbossen met eik, beuk, linde, iep, es, esdoorn, berk en populieren. Naast het besloten karakter van deze landgoederen kent Oud-Woestduin open vlakten op de plaats van de voormalige renbaan. Verder komen hier bijna twee eeuwen oude lanenstelsels voor. Binnen het bosbestand en ook op de open terreingedeelten komt een goed ontwikkelde struikbegroeiing voor met o.m. kardinaalsmuts, meidoorn, vogelkers, vlier en lijsterbes. Geen kruidlaag of slechts enig duinriet komt voor onder het gesloten beukenbos. Wilde kamperfoelie en valse salie zijn kenmerkende soorten in de bosgedeelten waar de eik dominant is. Op de meer open terreinen komt op uitgebreide schaal de adelaarsvaren voor.

Het terreinbeheer van de geïnventariseerde landgoederen is gericht op het behoud van de aanwezige cultuurhistorische en natuurwaarden. Hierbij worden rustige vormen van recreatie toegelaten. Het beheer is extensief, er komen vrij wat dode en zieke bomen voor. Onder de diersoorten (niet vogels) die de landgoederen bewonen, komen ree, vos, konijn, vezel en de rosse, dwerg- en grootoorvleermuis voor. De drie gebieden meten 111 ha., waarvan 80 ha. bos is, 17 ha. weiland, 6 ha. natuurterrein en 8 ha. diverse terreintypen

De gehanteerde inventarisatiemethode werd met enkele wijzigingen overgenomen van de door de VWG Castricum in samenwerking met het PWN in het Noordhollands Duinreservaat gevolgde aanpak. Deze is een aanpassing van de Engelse "Common Bird Census". Voor een meer uitvoerige beschrijving mag verwezen naar het rapport "Verslag broedvogelinventarisaties 1983 Leyduin, Vinkenduin en Oud-Woestduin door P.W. Dhont e.a. (Bloemendaal, 1984) dat in het archief van onze Vogelwerkgroep ter inzage is. Daarin vindt men ook een overzicht van de weersomstandigheden, die het natte en vrij koude voorjaar van 1983 kenmerkten.

Resultaten broedvogelinventarisatie Leyduin, Vinkenduin en Oud-Woestduin in 1983.

Soort	Leyduin	Vinkenduin	Oud-Woestduin	Totaal
1. Wilde eend	+5 p	-	?	5 p
2. Nijlgans	1 p	-	-	1
3. Sperwer	-	1	-	1
4. Boomvalk	-	1?	-	1?
5. Torenvalk	1?	-	-	1?
6. Fazant	2	1	2	5
7. Waterhoen	1	-	-	1
8. Meerkoet	1	-	-	1
9. Scholekster	2	-	-	2
10. Kievit	1	-	-	1
11. Houtsnip	2	1	1	4
12. Houtduif	ng	17	13	30
13. Holenduif	5	3	4	12
14. Turkse Tortel	1?	-	1?	2?
15. Tortelduif	4	-	6	10
16. Koekoek	1	-	1	2
17. Ransuil	-	-	-	-
18. Bosuil	1	1	1	3
19. Groene Specht	1?	-	1	1(2?)
20. Zwarte Specht	-	-	1?	1?
21. Gr. Bonte Specht	5	2	4	11
22. Kl. Bonte Specht	2?	-	1?	3?
23. Huiszwaluw	-	-	1	1
24. Boompieper	-	-	1	1
25. Kwikstaart	1?	-	-	1?
26. Winterkoning	19	5	16	40
27. Heggemus	1(2?)	-	4	5(7?)
28. Tuinfluiter	3	-	3	6
29. Zwartkop	9	1	8	18
30. Fitis	9	1	15	25
31. Tjiftjaf	4	1	4	9
32. Fluiter	1?	-	-	1?
33. Goudhaantje	-	1?	-	1?
34. Gr. Vliegenvanger	3	2	8	13
35. Gekr. Roodstaart	(1)	-	-	(1)
36. Roodborst	14	11	13	38
37. Nachtegaal	3	-	2(3?)	5(6?)
38. Merel	21	12	7	53
39. Zanglijster	11	5	7	23
40. Grote Lijster	?	-	1	1(2?)
41. Staartmees	4	2?	2	6(8?)
42. Glanskopmees	6	2	3	11
43. Pimpelmees	18	6	18	42
44. Koolmees	39	17	22	78
45. Boomklever	6	3	10	19
46. Boomkruiper	8	1	8	17
47. Vink	7	4	5	16
48. Groenling	1	-	1(2?)	2(3?)
49. Huismus	diverse onder de daken			
50. Ringmus	1	-	-	1
51. Spreeuw	19	7	22	48
52. Wielewaal	1	-	-	1
53. Vlaamse Gaai	3	3	3	9
54. Ekster	5	2	2(3?)	9(10?)
55. Zwarte Kraai	1?	2	2	4(5?)
56. Kauw	15	2	16	33

Vergelijking met vroegere jaren.

De broedvogel-inventarisatie van 1983 kan vergeleken worden met vorige inventarisaties, uitgevoerd door leden van de Vogelwerkgroep Haarlem. Bovendien werden in 1982 door Provinciale Waterstaat Noord-Holland in het kader van de Milieu-inventarisatie de landgoederen op bepaalde soorten onderzocht. Hieronder volgt een overzicht van de 1983-uitkomsten vergeleken met die van 1963 voor het Leyduin en die van 1974 voor het Vinkenduin en Oud-Woestduin.

	Leyduin		Vinkenduin		Oud-Woestduin	
	1963	1983	1974	1983	1974	1983
Wilde Eend	- ¹⁾	+5	-	-	1	?
Slobeend	- ²⁾	-	-	-	-	-
Nijlgans	-	1	-	-	-	-
Sperver	-	-	-	1	-	-
Boomvalk	-	-	-	1?	-	-
Torenvalk	-	1?	-	-	- ³⁾	-
Fazant	2	2	n.g.	1	n.g.	2
Waterhoen	- ⁴⁾	1	-	-	-	-
Meerkoet	-	1	-	-	-	-
Scholekster	- ⁴⁾	2	-	-	-	-
Kievit	- ⁵⁾	1	-	-	-	-
Houtsnip	- ⁶⁾	2	-	1	- ¹⁴⁾	1
Houtduif	5	n.g.	7	17	5	13
Holenduif	1	5	- ²⁰⁾	3	- ³⁵⁾	4
Turkse Tortel	- ⁷⁾	1?	-	-	-	1?
Tortel	3	4	1	-	- ³⁶⁾	6
Koekoek	- ⁸⁾	1	-	-	1	1
Bosuil	1	1	1	1	1	1
Ransuil	- ⁹⁾	-	-	-	-	-
Gr. Specht	- ¹⁰⁾	1?	-	-	1	1
Zwarte Specht	-	-	-	-	-	1?
Gr. Bonte Specht	5	5	2	2	5	4
Kl. Bonte Specht	- ¹¹⁾	2?	-	-	1	1?
Boerenzwaluw	- ¹²⁾	-	-	-	-	-
Huiszwaluw	-	-	-	-	- ¹⁷⁾	1
Boompieper	-	-	-	-	- ¹⁸⁾	1
Witte Kwikst.	- ¹³⁾	1?	-	-	-	-
Winterkoning	4	19	8	5	19	16
Heggemus	5	1(2?)	2	-	2	4
Bosrietzanger	- ¹⁴⁾	-	-	-	-	-
Spotvogel	- ¹⁵⁾	-	-	1	-	-
Grasmus	- ¹⁶⁾	-	-	-	-	-
Braamsluiper	-	-	-	-	-	-
Tuinfluitier	9	3	- ¹⁷⁾	-	1	3
Zwartkop	9	9	5	1	5	8
Fitis	16	9	7	1	13	15
Tjiftjaf	3	4	3	1	6	4
Fluitier	1	1?	- ²⁸⁾	-	- ¹⁹⁾	-
Goudhaantje	- ¹⁷⁾	-	- ²⁹⁾	1?	-	-
Gr. Vliegenvanger	5	3	- ³⁰⁾	2	- ⁴⁰⁾	8
Gekr. Roodstaart	6	(1)	1	-	-	-
Roodborst	13	14	15	11	13	13
Nachtegaal	4	3	-	-	3	2(3?)

	Leyduin		Vinkenduin		Oud-Woestduin	
	1963	1983	1974	1983	1974	1983
Merel	9	21	10	12	14	20
Zanglijster	8	11	3	5	5	7
Grote Lijster	- ¹⁸⁾	?	- ³¹⁾	-	-	1
Staartmees	- ¹⁹⁾	4	1	2?	1	2
Glanskop	- ²⁰⁾	6	1	2	1	3
Pimpelmees	8	18	11	6	11	18
Koolmees	8	39	23	17	25	22
Boomklever	2	6	3	3	10	10
Boomkruiper	5	8	4	1	9	8
Vink	11	7	4	4	4	5
Groenling	2	1	-	-	2	1(2?)
Putter	1	-	-	-	-	-
Kneu	- ³¹⁾	-	-	-	1	-
Spreeuw	n.g. ²¹⁾	>19	>3	7	5	22
Wielewaal	-	1	- ³²⁾	-	-	-
Huismus	n.g. ²³⁾	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.	n.g.
Ringmus	-	1	-	-	2	-
Vlaamse Gaai	1	3	2	3	4	3
Ekster	n.g.	5	-	2	-	2(3?)
Zwarte Kraai	- ²⁴⁾	1?	-	2	1	2
Kauw	n.g. ²⁵⁾	>15	-	2	- ⁴¹⁾	16

- 1) in 1967 6 paar
- 2) in 1968 1 paar
- 3) in 1972 3 paar
- 4) in 1971 3 à 4 paar
- 5) in 1969 2 terr.
- 6) in 1965 3 paar
- 7) in 1966 1 paar
- 8) sinds '65 steeds 1 paar
- 9) in '65 en '66 1 paar
- 10) in 1966 2 paar
- 11) in '66 en '71 1 paar
- 12) in 1966 3 paar
- 13) in 1965 2 paar
- 14) in '65 en '66 1 paar
- 15) in '65 en '66 1 paar
- 16) in '67 en '68 3 paar
- 17) in 1982 1-3 paar
- 18) o.m. in 1971 2 paar
- 19) in 1965 4 paar
- 20) in 1971 8 paar
- 21) in 1969 3 paar

- 22) in 1965 21 paar
- 23) o.m. in 1969 4 paar
- 24) in 1976 4 paar
- 25) in 1965 6 paar
- 26) in 1982 3-5 paar
- 27) in 1982 1 paar
- 28) in 1970 1 paar
- 29) in 1976 1 paar
- 30) in 1982 4 paar
- 31) in 1982 1 paar
- 32) in 1970 1 paar
- 33) in '81 en '82 1 paar
- 34) in 1981 3 paar
- 35) in 1982 5 paar
- 36) in 1981 6 paar
- 37) in 1981 2 paar
- 38) in 1982 2 paar
- 39) in 1981 2 paar
- 40) in 1981 7 paar
- 41) in 1982 13 paar

Nestkastbezetting Oud-Woestduin.

Onafhankelijk van de broedvogelinventarisaties werden de nestkasten van Oud-Woestduin in 1981, 1982 en 1983 op hun bezetting gecontroleerd. Ondanks de vele holten in het oude bomenbestand werden ten tijde van de aankoop in 1973, 25 nestkasten opgehangen. Deze nestkasten worden jaarlijks door personeel van het PWN schoongemaakt. Daarbij wordt dan genoteerd of de nestkast bezet is geweest. Op deze wijze is voor de laatste jaren het hiernavolgende bezettingsoverzicht verkregen.

Jaar	1979	1980	1981	1982	1983
Aantal nestkasten (25)	23	21	25	23	25
Bezettingspercentage	92	84	100	92	100

In 1983 waren 25 nestkasten (=100%) bezet. Daarvan werden door Koolmezen 14 kasten (=56%) en door Pimpelmezen 11 kasten (=44%) bewoond. Deze nestkasten zijn niet selectief, dat wil zeggen de vliegopening is zowel voor Kool- als Pimpelmees (en andere soorten) geschikt. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de Koolmees de afgelopen jaren steeds het grootste aantal nestkasten bewoonde.

	1981		1982		1983	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Koolmees	16	64	16	64	14	56
Pimpelmees	9	36	7	28	11	44
niet bezet	0	0	2	8	0	0

